

Powiadomienia o ryzyku przekroczeń

Zalecenia i ograniczenia dla ludności oraz podmiotów korzystających ze środowiska podczas trwania tzw. dni smogowych

Działania i zalecenia różnią się w zależności od rodzaju substancji, której dotyczy przekroczenie. Poniżej znajdziecie Państwo informacje jakie działania należy podjąć i do jakich zaleceń się zastosować w przypadku ryzyka przekroczenia norm jakości powietrza (poziomów docelowych, dopuszczalnych, informowania i alarmowych) dla:

1. pyłów zawieszonych PM10,
2. pyłów zawieszonych PM2,5,
3. benzo(a)pirenu
4. dwutlenku azotu
5. dwutlenku siarki

PYŁ ZAWIESZONY PM10

POZIOM 1 (kolor ostrzeżenia: żółty) - Działania podejmowane przez obywateli i podmioty korzystające ze środowiska w przypadku ryzyka przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM10: (stężenie uśrednione dla 24 godzin: 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, dopuszczalna liczba dni z przekroczeniami: 35, a także stężenie uśrednione dla roku: 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

L.P.	Sposób działania
1	Korzystanie z alternatywnych sposobów przemieszczania się na krótkich odcinkach (rower, pieszo) w celu ograniczenia natężenia ruchu samochodowego
2	Korzystanie z komunikacji miejskiej/gminnej zamiast komunikacji indywidualnej w celu ograniczenia natężenia ruchu samochodowego

L.P. Sposób działania

- Zakaz korzystania z instalacji do spalania biomasy drzewnej (kominków, piecyków kominkowych, piecyków ozdobnych). Zakaz nie dotyczy, gdy jest to jedyne źródło ciepła lub gdy do lokalu nie jest dostarczana energia elektryczna wskutek awarii
- 4 Zakaz używania dmuchaw do liści

POZIOM 2 (kolor ostrzeżenia: pomarańczowy) - Działania podejmowane przez obywateli i podmioty korzystające ze środowiska w przypadku ryzyka przekroczenia poziomu informowania dla pyłu zawieszonego PM10 (stężenie uśrednione dla 24 godzin: 100 µg/m³)

L.P. Sposób działania

- 1 Ograniczenie intensywnego wysiłku fizycznego na zewnątrz
- 2 Ograniczenie wietrzenia pomieszczeń
- 3 Dodatkowe zalecenia dla wrażliwych grup ludności: ograniczenie przebywania na otwartej przestrzeni
- 4 Dodatkowe zalecenia dla wrażliwych grup ludności: regularne przyjmowanie leków (osoby z astmą mogą częściej odczuwać objawy (duszność, kaszel, świsty) i potrzebować swoich leków częściej niż normalnie). W przypadku nasilenia objawów chorobowych zalecana jest konsultacja z lekarzem.
- 5 Zwiększenie nadzoru nad osobami przewlekle chorymi, w tym niepełnosprawnymi
- Zalecenie: prowadzenie szerokiej edukacji adresowanej przede wszystkim do uczniów szkół podstawowych, średnich oraz ich prawnych opiekunów, dotyczącej
- 6 problemu zanieczyszczonego powietrza oraz możliwych zachowań i czynności zmniejszających ryzyko narażenia na wysokie stężenia zanieczyszczeń w tym pyłu zawieszonego
- 7 Bieżące śledzenie prognoz zmian zanieczyszczenia powietrza (<http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/airPollution>).

L.P. Sposób działania

8 Korzystanie z komunikacji miejskiej/gminnej zamiast komunikacji indywidualnej w celu ograniczenia natężenia ruchu samochodowego

9 Zakaz korzystania z instalacji do spalania biomasy drzewnej (kominków, piecyków kominkowych, piecyków ozdobnych); zakaz nie obowiązuje, gdy jest to jedyne źródło ciepła lub gdy do lokalu nie jest dostarczana energia elektryczna wskutek awarii

10 Zakaz rozpalania grilli oraz ognisk

11 Zakaz używania dmuchaw do liści

12 Zraszanie pryzm materiałów sypkich, znajdujących się na otwartej przestrzeni z częstotliwością wpływającą na ograniczenie emisji powierzchniowej (pylenia) [dotyczy podmiotów korzystających ze środowiska]

13 Czasowe zawieszenie uciążliwych prac budowlanych (powodujących powstawanie emisji powierzchniowej) [dotyczy podmiotów korzystających ze środowiska]

POZIOM 3 (kolor ostrzeżenia: czerwony) – Działania podejmowane przez obywateli i podmioty korzystające ze środowiska w przypadku ryzyka przekroczenia poziomu alarmowania dla pyłu zawieszonego PM10 (stężenie uśrednione dla 24 godzin: 150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

L.P. Sposób działania

1 Unikanie intensywnego wysiłku fizycznego na zewnątrz,

2 Niewietrzenie pomieszczeń

3 Dodatkowe zalecenia dla wrażliwych grup ludności: niewychodzenie z domu (w miarę możliwości),

4 Dodatkowe zalecenia dla wrażliwych grup ludności: regularne przyjmowanie leków (osoby z astmą mogą częściej odczuwać objawy (duszność, kaszel, świsty) i potrzebować swoich leków częściej niż normalnie). W przypadku nasilenia objawów chorobowych zalecana jest konsultacja z lekarzem.

L.P. Sposób działania

- 5 Zakaz przebywania dzieci i osób starszych na otwartej przestrzeni w czasie przebywania w placówce edukacyjno-wychowawczej
- 6 Zwiększenie nadzoru nad osobami przewlekle chorymi, w tym niepełnosprawnymi
- 7 Zalecenie: stosowanie środków ochrony osobistej (np. tzw. masek antysmogowych) - tylko po konsultacji z lekarzem
- 8 Bieżące śledzenie prognoz zmian zanieczyszczenia powietrza (<http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/airPollution>).
- 9 Korzystanie z komunikacji miejskiej/gminnej zamiast komunikacji indywidualnej
- 10 Zakaz używania spalinowego sprzętu ogrodniczego w okresie wiosennym, letnim i jesiennym

Zakaz korzystania z instalacji do spalania biomasy drzewnej (kominków, piecyków kominkowych, piecyków ozdobnych); zakaz nie obowiązuje gdy jest to jedyne źródło ciepła lub gdy do lokalu nie jest dostarczana energia elektryczna wskutek awarii
- 12 Zakaz rozpalania grilli oraz ognisk
- 13 Zakaz używania dmuchaw do liści
- 14 Czasowe zawieszenie uciążliwych prac budowlanych (powodujących powstawanie emisji powierzchniowej) [dotyczy podmiotów korzystających ze środowiska]

Nakaz zraszania pryzm materiałów sypkich, znajdujących się na otwartej przestrzeni z częstotliwością wpływającą na ograniczenie emisji powierzchniowej (pylenia) [dotyczy podmiotów korzystających ze środowiska]
- 15

PYŁ ZAWIESZONY PM2,5

POZIOM 1 (kolor ostrzeżenia: żółty) – Działania podejmowane przez obywateli i podmioty korzystające ze środowiska w przypadku ryzyka przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM 2,5 (stężenie uśrednione dla roku: 20 µg/m³)

L.P.	Sposób działania
------	------------------

- 1 Korzystanie z alternatywnych sposobów przemieszczania się na krótkich odcinkach (rower, pieszo) w celu ograniczenia natężenia ruchu samochodowego
- 2 Korzystanie z komunikacji miejskiej/gminnej zamiast komunikacji indywidualnej w celu ograniczenia natężenia ruchu samochodowego
- 3 Zakaz korzystania z instalacji do spalania biomasy drzewnej (kominków, piecyków kominkowych, piecyków ozdobnych); zakaz nie obowiązuje, gdy jest to jedyne źródło ciepła lub gdy do lokalu nie jest dostarczana energia elektryczna wskutek awarii
- 4 Zakaz używania dmuchaw do liści

BENZO(A)PIREN

POZIOM 1 (kolor ostrzeżenia: żółty) – Działania podejmowane przez obywateli i podmioty korzystające ze środowiska w przypadku ryzyka przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM10 (stężenie uśrednione dla roku: 1 ng/m³)

L.P.	Sposób działania
------	------------------

- 1 Nierozpalanie grilli oraz ognisk przez społeczeństwo
- 2 Zakaz korzystania z instalacji do spalania biomasy drzewnej (kominków, piecyków kominkowych, piecyków ozdobnych); zakaz nie obowiązuje, gdy jest to jedyne źródło ciepła lub gdy do lokalu nie jest dostarczana energia elektryczna wskutek awarii
- 3 Zakaz używania dmuchaw do liści

DWUTLENEK AZOTU (NO₂)

POZIOM 1 (kolor ostrzeżenia: żółty) – Działania podejmowane przez obywateli w przypadku ryzyka przekroczenia poziomów dopuszczalnych dwutlenku azotu (stężenie uśrednione dla jednej godziny: 200 µg/m³, dopuszczalna liczba dni z przekroczeniami: 18,

a także stężenie uśrednione dla roku: 40 µg/m³)

L.P.	Sposób działania
------	------------------

- 1 Korzystanie z alternatywnych sposobów przemieszczania się na krótkich odcinkach (rower, pieszo) w celu ograniczenia natężenia ruchu samochodowego
- 2 Korzystanie z komunikacji miejskiej zamiast komunikacji indywidualnej w celu ograniczenia natężenia ruchu samochodowego

POZIOM 3 (kolor ostrzeżenia: czerwony) – Działania podejmowane przez obywateli i podmioty korzystające ze środowiska w przypadku ryzyka przekroczenia poziomu alarmowego dwutlenku azotu (stężenie uśrednione dla jednej godziny: 400 µg/m³)

L.P.	Sposób działania
------	------------------

- 1 Unikanie długotrwałego przebywania na otwartej przestrzeni
- 2 Unikanie wietrzenia pomieszczeń.
- 3 Dodatkowe zalecenia dla wrażliwych grup ludności: pozostania w domu (w miarę możliwości)
- 4 Dodatkowe zalecenia dla wrażliwych grup ludności: unikanie obszarów występowania wysokich stężeń dwutlenku azotu
- 5 Zakaz przebywania dzieci i osób starszych na otwartej przestrzeni w czasie przebywania w placówce
- 6 Korzystanie z komunikacji miejskiej zamiast komunikacji indywidualnej
- 7 Korzystanie z alternatywnych sposobów przemieszczania się na krótkich odcinkach (rower, pieszo)
- 8 Zakaz używania spalinowego sprzętu ogrodniczego w okresie wiosennym, letnim i jesiennym (kosiarki, piły, itp.)

DWUTLENEK SIARKI (SO₂)

POZIOM 1 (kolor ostrzeżenia: żółty) – Działania podejmowane przez PKN ORLEN S.A.

w przypadku ryzyka przekroczenia poziomu poziomów dopuszczalnych dla dwutlenku siarki (stężenie uśrednione dla 1 godziny: 350 µg/m³, dopuszczalna liczba dni z przekroczeniami: 24, stężenie uśrednione dla 24 godzin: 125 µg/m³, dopuszczalna liczba dni z przekroczeniami: 3, a także stężenie uśrednione dla roku i pory zimowej (1 X-31 III): 20 µg/m³)

L.P. Sposób działania

Identyfikacja źródeł mogących wpływać na przekroczenia norm jakości powietrza (przeprowadzenie analizy sytuacji rozruchowo-technologicznej instalacji

- 1** emitujących dwutlenek siarki), a także podjęcie działań ograniczających emisje z ww. zidentyfikowanych źródeł oraz zaplanowanie i wdrożenie działań w celu ograniczenia emisji w przyszłości

POZIOM 3 (kolor ostrzeżenia: czerwony) – Działania podejmowane przez obywateli w przypadku ryzyka przekroczenia poziomu alarmowego dla dwutlenku siarki. (stężenie uśrednione dla jednej godziny: 500 µg/m³)

L.P. Sposób działania

- 1** Unikanie długotrwałego przebywania na otwartej przestrzeni
- 2** Unikanie wietrzenia pomieszczeń.
- 3** Dodatkowe zalecenia dla wrażliwych grup ludności: pozostanie w domu (w miarę możliwości)
- 4** Dodatkowe zalecenia dla wrażliwych grup ludności: unikanie obszarów występowania wysokich stężeń dwutlenku siarki w powietrzu
- 5** Dodatkowe zalecenia dla wrażliwych grup ludności: unikanie przebywania osób starszych na otwartej przestrzeni
- 6** Dodatkowe zalecenia dla wrażliwych grup ludności: unikanie przebywania dzieci na otwartej przestrzeni

POZIOM 3 (kolor ostrzeżenia: czerwony) – Działania podejmowane przez PKN ORLEN S.A. w przypadku ryzyka przekroczenia poziomu alarmowego dla dwutlenku siarki. (stężenie uśrednione dla jednej godziny: 500 µg/m³)

L.P. Sposób działania

Identyfikacja źródeł mogących wpływać na przekroczenia norm jakości powietrza (przeprowadzenie analizy sytuacji rozruchowo-technologicznej instalacji

- 1** emitujących dwutlenek siarki), a także podjęcie działań ograniczających emisje z ww. zidentyfikowanych źródeł oraz zaplanowanie i wdrożenie działań w celu ograniczenia emisji w przyszłości

Wrażliwe grupy ludności to:

1. Osoby cierpiące z powodu przewlekłych chorób sercowo-naczyniowych (zwłaszcza niewydolność serca, choroba wieńcowa)
2. Osoby cierpiące z powodu przewlekłych chorób układu oddechowego (np. astma, przewlekła obturacyjna choroba płuc)
3. Osoby starsze, kobiety w ciąży oraz dzieci
4. Osoby z rozpoznaną chorobą nowotworową
5. Ozdrowieńcy